

Scenekunsttuttalelse fra Creos landsmøte

Scenekunstnere har en rekke særskilte utfordringer relatert til helse, skader og prestasjon, og scenekunstmedisin som medisinsk felt har tilkommet for å sikre utøvende kunstnere lengst mulig yrkeskarriere, med færrest mulige plager og best mulig prestasjon.

Å være utøvende kunstner på høyeste nivå er på mange måter direkte sammenlignbart med det å være toppidrettsutøver. Senekunstmedisin kan derfor sies å være den utøvende kunstners motstykke til idrettsmedisin for idrettsutøvere. Men der en toppidrettsutøver gjerne har et veletablert apparat rundt seg, både for mental trening, forebygging og behandling av skader, er en scenekunstner alt for ofte overlatt til seg selv når det kommer til å finne den nødvendige spisskompetansen for yrkesrelaterte helseutfordringer og skader. Ikke minst gjelder dette alle våre frilanskunstnere.

Vil ta ansvar for kulturfeltet

Kvalitet i kunstnerisk prestasjon er en forutsetning for å kunne livnære seg som kunstner, og en optimalt fungerende fysisk og mental helse er en forutsetning for å kunne levere på topp nivå gjennom hele karrieren. Creos Landsmøte vedtok derfor i 2018 å sette scenekunstmedisin høyt på agendaen, og organisasjonen har jobbet systematisk med dette temaet de siste årene. Vår rolle som pådriver og bidragsyter er i hovedsak forankret i vårt ansvar for å dekke våre medlemmers behov, men samtidig ønsker vi, som Norges største kulturorganisasjon, å ta et utvidet ansvar for hele kunst- og kulturfeltet.

Ønsker å bygge opp et fagmiljø

Scenekunstmedisinens rolle og omfang i den internasjonale arbeidsmedisinen bekrefter at det foreligger et stort behov for yrkesspesifikk medisinsk kompetanse for utøvende kunstnere. I Norge eksisterer det ikke et samlet, nasjonalt scenekunstmedisinsk fagmiljø og i dag er situasjonen at svært mange kunstnere som trenger spesifikk, helsereelatert hjelp knyttet til sitt yrke, ikke vet hvor de kan få den. Creo ønsker derfor å bidra til å bygge opp dette medisinske fagområdet og vil arbeide for at det bevilges midler til å etablere et nasjonalt nettverk og kompetansesenter for scenekunstmedisin.

En nasjonal kulturpolitisk målsetting

Creo mener det bør være en nasjonal kulturpolitisk målsetting at yrkesspesifikke helseutfordringer ikke skal stå i veien for utøvendes kunstneres mulighet for å livnære seg av kunsten, opprettholde livslange karrierer, og realisere sitt kunstneriske potensiale.

Gjennom organisasjonens systematiske arbeid med temaet har Creo opparbeidet seg en sterk posisjon som pådriver, ressurscenter og koordinator. Creo skal fortsette å være en spyspiss innen det scenekunstmedisinske feltet og jobbe aktivt for å trygge og forbedre våre medlemmers yrkeshelse. Utover det som direkte berører utøverne, innebærer dette en implementering av kompetanse og forebyggende tiltak i scenekunstutdanningene, samt en vurdering av arbeidets direkte og indirekte overføringsverdi til andre medlemsgrupper, for organisasjonens tillitsvalgte og administrasjonen.

Vi må jobbe forebyggende

Forbyggende arbeid er en viktig del av scenekunstmedisin og Creo skal derfor også jobbe for å styrke fokuset helse til alle våre kommende utøvere. Mange legger grunnlaget for sin fremtidige yrkesutøvelse i kulturskolen, på MDD-linjene og på studiestedene. Det er derfor viktig at vi jobber for at gode arbeidsmetoder og fokus på helse er ivaretatt i hele utdanningsløpet.